

Q&A Nederlandse overgang naar Europese beroepskwalificaties

Vanaf 18 januari geldt Europa breed de EU Richtlijn 2017/2397 erkenning beroepskwalificaties in de binnenvaart. Het Nederlandse ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is nog niet klaar met de implementatie. Wat betekent dit voor de binnenvaart?

In deze Q&A de meest dringende vragen met antwoorden. Wij vullen de Q&A regelmatig aan. Dit tot de implementatie van de richtlijn ook in Nederland geregeld is. Bovenaan vind je het nieuwste deel van de Q&A. Op overheid.nl kun je de officiële informatie van de overheid terugvinden. De laatste informatie over examens is terug te vinden op [de website van het CBR](#).

Deel 4 van de Q&A (gepubliceerd 29 maart 2022)

Vraag 31: Moet ik mijn EU kwalificatiecertificaat kunnen tonen als ik gecontroleerd wordt?

Ja, u moet uw EU kwalificatiecertificaat kunnen tonen. Het EU kwalificatiecertificaat wordt als pdf per e-mail naar u verzonden, deze e-mail moet u kunnen tonen.

Vraag 32: Krijg ik een pasje?

Nee, het EU kwalificatiecertificaat schipper is vooralsnog enkel een digitaal certificaat. U ontvangt het als PDF per e-mail. Het is daarom belangrijk om uw e-mailadres op het aanvraagformulier in te vullen. We verwachten dat het CBR in 2023 start met de uitgifte van fysieke passen.

Vraag 33: Heb ik met het EU kwalificatiecertificaat schipper zonder specifieke vergunning voor het varen op de Rijn dezelfde status als voorheen

Met het EU-certificaat schipper vraagt u een dienstboekje schipper aan. Hierin moeten de Rijnreizen worden genoteerd. Het is dan niet mogelijk ook nog een dienstboekje stuurman bij te houden.

Vraag 34: Als middels het EU kwalificatiecertificaat schipper de vaarbewijzen worden geharmoniseerd mag ik dan straks ook zonder patent op de Elbe, de Weser en Donau varen?

Nee dat mag u niet. U moet nog steeds, net als voor je Rijnstrecke, examen doen en beschikken over een specifieke vergunning. Alle specifieke vergunningen ook voor bijvoorbeeld Elbe en Donau, moeten worden vermeld op het EU-kwalificatiecertificaat schipper.

Vraag 35: Als iemand nu zijn certificaat inwisselt en het nieuwe heeft een maximale geldingsduur van 13 jaar, wat moet er dan gebeuren na 13 jaar?

Voor het verlengen van het EU kwalificatiecertificaat moet iemand opnieuw medisch gekeurd worden. Een praktijk (her)examen is niet nodig.

Vraag 36: Indien iemand nu een patent tot Mannheim heeft en hij zet deze over naar het nieuwe certificaat met een looptijd van 13 jaar. Wat gebeurt er dan na 13 jaar?

Het patent wordt omgezet in een specifieke vergunning varen op de Rijn. Bij verlenging van het certificaat na 13 jaar wordt ook deze specifieke vergunning verlengd.

Vraag 37: Waar kan ik meer informatie vinden over de examens en de exameneisen in de binnenvaart?

Het CBR is de examinerende instantie. Op de website is de meest actuele informatie terug te vinden.

<https://www.cbr.nl/nl/beroepsexamens/binnenvaart/nl/overgangstermijn-nieuwe-richtlijn.htm>

Vraag 38: Als ik als matroos straks mijn EU-kwalificatie in mijn dienstboekje heb staan, is deze vermelding dan ook maximaal 13 jaar geldig of is de EU-kwalificatie matroos geldig tot mijn 60e jaar?

De EU-kwalificatie voor Schipper is maximaal 13 jaar geldig. Voor alle dekbemanningsleden geldt verder dat zij opnieuw medisch gekeurd moet worden vanaf 60 jaar.

Vraag 39: Door Corona maatregelen, vertragingen bij het CBR en ziekte heb ik niet tijdig mijn opleiding kunnen afronden. Waar kan ik mijn persoonlijke situatie onder de aandacht brengen?

Het CBR is de examinerende instantie. Met een verzoek of bezwaar kunt u zich tot hen wenden. (Klantenservice.ccv@cbr.nl) Wel is het goed om op te merken dat we allemaal met bijzondere omstandigheden te maken hebben gehad in afgelopen jaren en regels zoals in deze richtlijn vanaf een bepaalde datum ook gewoon moeten worden toegepast.

Vraag 40: Mag ik nog steeds maximaal 180 vaardagen in een jaar registreren?

De richtlijn bevat geen beperkingen voor het aantal te registreren vaardagen per jaar. Het maximaal aantal vaardagen wordt nu voorgeschreven in het RSP. Het RSP moet op dit punt aangepast worden.

Deel 3 van de Q&A (gepubliceerd 10 maart 2022)

Vraag 19: Waarom wordt de Binnenvaartregeling aangepast?

Door de wijziging van de Binnenvaartregeling worden de nieuwe kwalificatie-eisen ingevoerd. Op basis van de wijziging van de regeling kan het EU-kwalificatiecertificaat schipper worden uitgegeven. Voor de overige certificaten is dit helaas nog niet mogelijk. Hiervoor wordt een competentieverklaring gegeven, een verklaring dat je voldoet aan de Richtlijn. Bij volledige implementatie van de richtlijn kan met de competentieverklaring een certificaat worden aangevraagd.

Vraag 20: Door Covid is mijn laatste examen uitgesteld naar 25 januari, moet ik nu aan de nieuwe regels van het overgangsexamen voldoen?

Nee, nu het je door organisatorische redenen net niet gelukt is om het opleidingstraject voor 18 januari af te ronden, kan dit alsnog volgens de bekende regels. Dit geldt tot 1 mei 2022. Na 1 mei zul je aan de eisen van het overgangsexamen moeten voldoen. Meer informatie is terug te lezen bij het CBR. [Overgangstermijn nieuwe Richtlijn - CBR](#)

Vraag 21: Waar denkt het ministerie aan voor de kleine rondvaartboten, een groot vaarbewijs voor iedereen is geen haalbare kaart voor dit deel van onze sector?

De richtlijn biedt onder voorwaarden de mogelijkheid tot het verlenen van een vrijstelling. Daarbij geldt dan wel dat er een certificaat moet worden afgegeven met een vergelijkbaar veiligheidsniveau. Het ministerie is van plan van deze mogelijkheid gebruik te maken. Daarbij wordt gedacht aan een kwalificatiecertificaat voor alle rondvaartboten die meer dan 12 personen vervoeren. Dit vaarbewijs bestaat nu al voor de rondvaartboten van het Amsterdams grachtentype.

Vraag 22: Hoelang krijgen we de tijd om dit aangepaste vaarbewijs te halen, ook tien jaar?

Nee, de overgangstermijn van 10 jaar uit de richtlijn is alleen voor het overzetten van certificaten. Voor de kleine rondvaartboten is er geen sprake van omzetten naar een vergelijkbaar nieuw certificaat, maar zal de stap naar een aangepast vaarbewijs moeten worden gezet. Voor het behalen van de nieuwe certificaat zal echter wel een overgangstermijn gaan gelden. Het ministerie kan nu nog niet aangeven wat zij hiervoor als een realistische termijn ziet.

Vraag 23: Op welke termijn verwacht het ministerie meer duidelijkheid te kunnen geven over de overgangstermijn?

Het ministerie spant zich in om rond de zomer een uitspraak te kunnen doen over de overgangstermijn, de tijd die gegeven wordt om na implementatie van Richtlijn 2397 het aangepaste (vaarbewijs)/EU kwalificatiecertificaat te halen.

Vraag 24: Kan ik al een beeld krijgen bij de te volgen opleiding voor het aangepaste vaarbewijs?

Ja, het ministerie verwacht dat er aangesloten zal worden bij het huidige vaarbewijs voor het Amsterdamse grachten type. Je kunt dus een indruk krijgen door naar de opleiders, opleidings- / exameneisen te kijken op de site van het CBR.

<https://www.cbr.nl/nl/beroepsexamens/binnenvaart/nl/vaardocumenten-en-patenten/vrijstellingsbewijs-schipper-rondvaartboot-van-het-amsterdamse-grachtentype.htm>

Vraag 25: Kan ik met mijn klein vaarbewijs voor de kleine rondvaartboten door blijven varen na implementatie van de Richtlijn 2397?

Dit zal een korte overgangperiode kunnen. In deze tijd zul je het aangepaste EU-kwalificatiecertificaat moeten halen om door te kunnen varen op een (open)rondvaartboot die meer dan 12 personen vervoert.

Vraag 26: Hoe wil het ministerie omgaan met het begrip open (internationale) verbinding (punt 10 van de richtlijn)?

In gesprekken met ons geeft het ministerie aan naar de interpretatie van dit begrip te kijken. Een optie kan zijn om aan te sluiten bij de systematiek van de rondvaartboten in de Amsterdamse grachten. Dit zou betekenen dat je straks met het aangepast vaarbewijs in zone 4 kunt varen en in zone 3 met toestemming van de vaarwegbeheerder. Op de grote rivieren geldt een groot vaarbewijs/EU-kwalificatiecertificaat. Net zoals nu.

Vraag 27: Op welke termijn verwacht het ministerie Richtlijn 2397 te implementeren?

De implementatie van deze Richtlijn is een groot en ingewikkeld vraagstuk en zal nog de nodige maanden vragen. Op dit moment geeft het ministerie in gesprek met ons aan te verwachten in de loop van dit jaar de implementatie te kunnen realiseren.

Vraag 28: Kan ik straks ook met mijn EU-kwalificatiecertificaat schipper op de Waddenzee varen?

Ja, als op u certificaat de M van maritiem water staat vermeld. De Waddenzee is een Maritiem water waarvoor je nu en straks een aparte vermelding (vergunning) nodig hebt.

Vraag 29: Kan ik straks met mijn klein vaarbewijs nog varen?

Ja, dit kan in (open) rondvaartboten die maximaal 12 personen kunnen vervoeren. Aan de precieze definitie wordt gewerkt.

Vraag 30: Zijn er subsidie mogelijkheden om de nodige omscholing mee te betalen?

Een integrale subsidie om de omscholing mee te betalen is er niet. Wij denken zelf misschien aan mogelijkheden met het STAP-budget.

Deel 2 van de Q&A (gepubliceerd 3 februari 2022)

Vraag 11: Wanneer komt vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de noodregeling? En waar wordt deze gepubliceerd?

Het ministerie is de procedure versneld aan het uitvoeren en verwacht uiterlijk eind februari de noodregeling of gedeeltelijke implementatie (nieuwe naam van de noodregeling) in de Staatscourant en op de website van overheid.nl te kunnen publiceren.

Vraag 12: Op welke termijn verwacht het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat internationaal afspraken te hebben om het doorvaren met papieren uitgegeven na 18 januari 2022 mogelijk te maken?

Het lijkt erop dat er afspraken gemaakt kunnen worden om certificaten met een uitgifte datum na 17 januari 2022 niet te beboeten. Het ministerie onderzoekt verschillende opties. Een aanbeveling van de CCR als eerste stap heeft de voorkeur.

Vraag 13: Hoe gaat het met de invoering van de training basisveiligheid? Welke instituten mogen deze training verzorgen?

We verwachten dat de verplichte training basisveiligheid pas bij implementatie van de richtlijn in gaat. De bevoegdheid tot erkenning van de opleidingen zal in de loop van het jaar bij het CBR komen te liggen.. De scholen hebben de training basisveiligheid al vanaf 2019 in hun lesprogramma geïntegreerd. Basis voor de erkenning van de opleidingen is de CESNI-standaard. Op basis van deze standaard hebben een aantal private opleiders, anticiperend op de implementatie van de richtlijn, al trainingen ontwikkeld. Wij raden aan om een nieuwe medewerker de training alvast te laten volgen. Met veilig werken en varen kunnen we niet vroeg genoeg beginnen.

Vraag 14: Een schipper wordt in februari 55 jaar; moet hij medisch gekeurd worden en zo ja, hoe gaat dit in zijn werk?

Ja, de schipper heeft een vaarbewijs oude stijl en dit verloopt in februari. Hij moet medisch gekeurd worden (op [de website van ILT](#) is een lijst met keuringsartsen gepubliceerd). Na medische goedkeuring krijgt de schipper een EU kwalificatiecertificaat schipper, dus een vaarbewijs nieuwe stijl. Een nieuw vaarbewijs is maximaal 13 jaar geldig en moet met een herkeuring verlengd worden. Een schipper van 55 jaar krijgt een nieuw vaarbewijs (het EU kwalificatiecertificaat schipper) geldig tot zijn 60ste verjaardag.

Vraag 15: Waarom moet er medisch gekeurd worden bij het omwisselen van de huidige papieren naar Europese kwalificatiecertificaten?

De medische eisen zijn Europa breed iets aangescherpt. Voor de uitgifte van een EU kwalificatiecertificaat moet een bemanningslid aantonen dat hij aan de Europese keuringseisen van de richtlijn voldoet.

Vraag 16: Wanneer wissel ik mijn verlopen groot vaarbewijs A, B of Rijnpatent om voor een EU kwalificatiecertificaat schipper?

U hebt maximaal 10 jaar (tot 17 januari 2032) om de certificaten om te wisselen voor geldige EU kwalificatiecertificaten. Voor het omwisselen is altijd een geneeskundige verklaring nodig van maximaal 3 maanden oud. Met een verlopen vaardocument mag u niet varen. Verloopt het vaarbewijs eerder, dan moet u dus ook eerder omwisselen.

Vraag 17: Hoe zit het met aspirant-varende die volgens het oude regime nog vaartijd aan het sparen zijn om matroos te worden?

Na 18 januari moeten aspiranten voor matroos aan de nieuwe eisen voldoen, dit kan dus niet langer uitsluitend op basis van vaartijd sparen meer.

Vraag 18: Kan de verkorte opleiding om matroos te worden nog bij de richtlijn?

Een MBO 2 opleiding tot matroos duurt 2 jaar. In de MBO 3 leerweg voor schipper kon je na één jaar voor matroos kwalificeren en vervolgens nog 2 jaar doorleren voor schipper.

De EU-richtlijn eist nu echter dat men voor de kwalificatie matroos een 2 jarige studie moet hebben volbracht. De kwalificatie matroos kan nu dus pas later in de opleiding worden gegeven.

Deel 1 van de Q&A (gepubliceerd 18 januari 2022)

Vraag 1: Mag ik met mijn vaarbewijs uit 2016 doorvaren?

Ja, er is een periode van maximaal 10 jaar afgesproken om over te gaan naar nieuwe papieren. Je hebt de nodige tijd om jouw vaarbewijs om te ruilen. Omruilen kan pas als Nederland de richtlijn heeft geïmplementeerd/ingevoerd.

Vraag 2: Mijn vaarbewijs is geldig tot 17 mei 2025, dan wordt ik 60 jaar, kan ik ook 10 jaar doorvaren?

Nee, je moet je vóór 17 mei 2025 medisch laten keuren en met een positieve keuringsuitslag jouw vaarbewijs om ruilen voor een Europees vaarbewijs

Vraag 3: Mijn zoon rondt zijn opleiding voor matroos dit voorjaar af, welk examen moet hij afleggen? En kan hij daarna mee geteld worden als matroos voor de minimale bezetting aan boord?

ILT werkt een noodregeling. Op basis hiervan krijgt uw zoon dan een examen in de nieuwe stijl. Slaagt hij, dan krijgt hij een dienstboekje oude stijl met een aanvullende aantekening dat hij de competenties voor matroos heeft. Na implementatie van de richtlijn kan uw zoon zijn dienstboekje omruilen.

Vraag 4: Mijn vrouw wil dit voorjaar examen doen voor schipper. Wat voor papieren krijgt zij?

Uw vrouw krijgt ook via de noodregeling het nieuwe Europese vaarbewijs voor schipper.

Vraag 5: De CCR maakt toch geen afspraken voor de Donau landen, hoe zit het daar?

Dat klopt, het Nederlandse ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil eerst een afspraak in de CCR maken en dan eenzelfde soort afspraak in CESNI.

Vraag 6: Mogen mijn zoon en vrouw met certificaten uitgegeven na 18-01-2022 nog door andere landen varen dan Nederland?

Officieel niet. In de CCR wordt gewerkt aan afspraken om de komende periode in de praktijk niet over te gaan tot beboeting. Dit betekent dat je wel de papieren moet kunnen overleggen dat je bijvoorbeeld matroos of schipper bent. Daarbij zou dan niet worden 'gekeken/gecontroleerd' dat officieel je vaarbewijs of certificaat voor 18 januari 2022 uitgegeven zou moeten zijn.

Vraag 7: Ik ben in februari jarig en word 60 jaar, moet ik medisch gekeurd worden?

Ja, op [de website van ILT](#) is een lijst met keuringsartsen gepubliceerd.

Vraag 8: Krijg ik na medische keuring een nieuw Europees vaarbewijs?

Ook dit loopt via de noodregeling en dat hangt af van jouw functie. Voor het vaarbewijs van schipper en de daarmee verwante vergunningen krijg je een vaarbewijs 'nieuwe stijl'. Alle andere bemanningsleden krijgen certificaten 'oude stijl'

Vraag 9: Kunnen de kleine rondvaartboten in bijvoorbeeld de Biesbosch en de rondvaartboten in de Amsterdamse grachten tijdens de implementatie komende maanden onder dezelfde regels door blijven varen als nu?

Ja, komende maanden, tot de implementatie van de richtlijn EU 2017/2397 blijven de bekende Nederlandse regels gelden.

Vraag 10: Wanneer komt er vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat meer informatie beschikbaar over de overgangsfase?

De komende maanden zal er regelmatig nieuwe informatie zijn vanuit het ministerie. Wij zullen vervolgens deze Q&A aanvullen en verbeteren.

Daarnaast komt ook regelmatig nieuwe informatie over examens beschikbaar. Dit is terug te vinden op [de website van het CBR](#).